

A Szociális Ügyekért és Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárság Tájékoztatója

Gyakran Ismételt Kérdések az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetésről

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés kiterjesztése érdekében a 2015. évi LXIII. törvénnyel történt módosítása 2015. szeptember 1-ejei hatállyal kibővíti a bölcsődében és az óvodában ingyenesen étkező gyermekek körét.

Az ingyenes gyermekétkeztetést - a jogosultsági feltételek fennállása esetén - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendeletben foglaltak szerint kell igényelni.

Annak érdekében, hogy az ingyenes gyermekétkeztetés igénylését és az egységes jogalkalmazást elősegítsük, elkészítettük a jelen tájékoztatót, amelyben a leggyakrabban előforduló kérdéseket gyűjtöttük össze és a rá adott válaszokat ez úton közzé tesszük. Bízunk benne, hogy ezzel segíthetjük a területen dolgozók munkáját.

Amennyiben az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetéssel kapcsolatban további kérdéseik merülnek fel, forduljanak bizalommal az Emberi Erőforrások Minisztériuma Gyermekvédelmi és Gyámügyi Főosztályához a barbara.szabolcs@emmi.gov.hu e-mail címen vagy az (1)795-3120 telefonszámon.

Általános kérdések

1. Milyen jogszabályok vonatkoznak az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetésre?

- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151.§ (5) bekezdésének 2015. szeptember 1-jétől hatályos módosítása.

Megjelent: Magyar Közlöny 2015/77. (VI.04.)

- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet

Megjelent: Magyar Közlöny 2015/105. (VII.20.) *Hatályos:* 2015. szeptember 1-jétől

A Közlönyök letölthetőek a <http://www.magyar kozlony.hu/> oldalról.

2. A gyermekek közül kik jogosultak ingyenesen étkezni a bölcsődében és az óvodában?

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek,
- a tartósan beteg vagy fogyatékossgal élő gyermekek,
- azok az egészséges gyermekek, akiknek a családban nevelkedő testvére – függetlenül az életkorától – tartósan beteg vagy fogyatékos,
- akiknek a családjában három vagy több gyermeket nevelnek,
- akiknek a nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság,
- akiknek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át [2015. évben a 89 408 Ft-ot].

3. Ki igényelheti az ingyenes gyermekétkeztetést?

- A bölcsődébe, óvodába járó gyermek szülője (elég, ha az egyik szülő megigényli az ingyenes gyermekétkeztetést).
- A bölcsődébe, óvodába járó gyermek családbafogadó gyámja.
- A nevelésbe vett, bölcsődébe, óvodába járó gyermek nevelőszülője, vagy ha az érintett gyermek gyermekotthonban nevelkedik, a gyermekotthon vezetője.

4. Hogyan lehet igényelni az ingyenes gyermekétkeztetést?

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. melléklete szerinti nyilatkozattal. (Jelen tájékoztató mellékleteként megtalálható a nyilatkozat.)

5. Mivel kell igazolni, hogy valaki jogosult az ingyenes gyermekétkeztetésre?

Az ingyenes bölcsődei, óvodai étkeztetés igénybevételéhez elegendő a 3. pont szerinti nyilatkozat benyújtása, semmilyen egyéb dokumentumot nem kell csatolni.

6. Mikor lehet az ingyenes gyermekétkeztetésre a kérelmet benyújtani?

Nincs időbeli korlát, a szülő (családbafogadó gyám, nevelőszülő, gyermekotthon vezető) bármikor benyújthatja a kérelmet.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekeken kívül a többi, 2. pontban felsorolt gyermeknek legkorábban **2015. szeptember 1-jétől** jár az ingyenes gyermekétkeztetés. A kérelmet már 2015. szeptember 1-je előtt be lehet nyújtani, de a gyermek 2015. szeptember 1-jétől tud csak ingyen étkezni. (Kivéve a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeket, mert ők már a korábban hatályos szabályok szerint is ingyen étkeznek a bölcsődében és az óvodában.)

7. Ki, mikor és milyen formában köteles tájékoztatni a szülőt az ingyenes gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről?

A bölcsődének és az óvodának már a beíratáskor tájékoztatnia kell a szülőket az ingyenes gyermekétkeztetés lehetőségéről és igénybevételének módjáról. Célszerű, ha a szülő már a bölcsődei ellátás, óvodai nevelés megkezdése előtt benyújtja a kérelmet, mert így a gyermek már az első naptól ingyenesen tud étkezni. Tájékoztatni kell a szülőt arról, hogy bármikor benyújthatja a kérelmet, azonban az ingyenesség visszamenőleg egyedül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek esetén kerül megállapításra. Az összes többi esetben a kérelem benyújtását követő naptól étkezhet ingyen a gyermek.

8. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény esetében mikortól jár az ingyenes gyermekétkeztetés?

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekekre való tekintettel is be kell jelenteni az ingyenes gyermekétkezés iránti igényt. Ha a gyermek azért étkezik ingyen, mert rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, az ingyenesség a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság kezdő időpontjától, legkorábban az ellátás igénybevételének első napjától jár. Ez azt jelenti, hogy ha a szülő például november 10-én jelenti be, hogy gyermeke szeptember 1-jétől rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, akkor a szülő által a szeptember–november hónapokra befizetett térítési díjat számára vissza kell fizetni, feltéve, hogy a gyermek szeptember 1-jétől járt bölcsődébe, óvodába. Ha október 1-jétől járt a gyermek az intézménybe, akkor nyilvánvalóan csak az október–november hónapokra kifizetett térítési díj jár vissza.

9. A családban az egy főre jutó jövedelem kiszámításánál kiknek, mely családtagoknak a jövedelmét kell figyelembe venni?

A kérelem benyújtásának időpontjában közös háztartásban élő családtagként kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

a. szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,

b. a tizennyolc éven aluli gyermeket, a huszonöt évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben nappali rendszerű oktatásban részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló gyermeket és életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermeket, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket,

- valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermeket és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet,
- c. az a) és b) pontba nem tartozó, a szülő vagy házastársa által eltartott egyéb rokont.

10. Hogyan lehet kiszámolni a családban egy főre jutó havi jövedelmet?

Az alábbi táblázat segítséget nyújt a családban az egy főre jutó jövedelem kiszámításához:

A jövedelmek típusai	A kérelmező jövedelme	A kérelmezővel közös háztartásban élő házastárs (élettárs) jövedelme	A kérelmezővel közös háztartásban élő gyermek/egyéb rokon jövedelme			Összesen
1. Munkaviszonyból, munkavégzésre/foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyból származó jövedelem és táppénz						
2. Társas és egyéni vállalkozásból, őstermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó jövedelem						
3. Nyugellátás, megváltozott munkaképességű személyek ellátásai, (például rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás), nyugdíjszerű ellátások (például korhatár előtti ellátás)						
4. A gyermek ellátásához és gondozásához kapcsolódó támogatások [különösen: csecsemőgondozási díj (CSED), gyermekgondozási díj (GYED), gyermekgondozási segély (GYES), gyermeknevelési támogatás (GYET), családi pótlék, gyermektartásdíj, árvaellátás]						
5. Önkormányzat, járási hivatal és az állami foglalkoztatási szerv által folyósított rendszeres pénzbeli ellátások (különösen: foglalkoztatást helyettesítő támogatás, ápolási díj, időskorúak járadéka, álláskeresési támogatás)						
6. Egyéb jövedelem (különösen: kapott tartás-, ösztöndíj, értékpapírból származó jövedelem, kis összegű kifizetések stb.)						
7. A család összes nettó jövedelme (7=1+2+3+4+5+6)						
8. A család összes nettó jövedelmét csökkentő fizetett gyermektartásdíj összege*						

*A családtag által fizetett gyermektartásdíj összegét akkor kell feltüntetni, ha az a táblázatban feltüntetett jövedelmekből nem került levonásra.

A család egy főre jutó havi nettó jövedelme: Ft/hó.
 [A család összes nettó jövedelme, csökkentve a fizetett gyermektartásdíj összegével, osztva a jövedelemszámításnál figyelembe veendő, a 9. pont szerinti személyek számával.]

A fenti táblázatot nem kell a nyilatkozat mellékleteként benyújtani az igénylés során!

11. Mennyi 2015. évben a minimálbér nettó összegének 130%-a?

2015. évben ez az összeg 89 408 Ft.

A Kormány minden évben, rendeletben határozza meg a minimálbér összegét. A minimálbér 2015. január 1-jétől hatályos összegét a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 347/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet tartalmazza.

12. Az ingyenes gyermekétkeztetés azt jelenti, hogy teljesen ingyenes a bölcsődei ellátás és az óvodai nevelés?

Nem, mert a bölcsődében a gyermekétkeztetés mellett a gondozásért is lehet kérni térítési díjat. Ha a fenntartó döntése alapján a bölcsődében a gondozásért is kell térítési díjat fizetni, akkor előfordulhat, hogy a gyermek ugyan ingyen étkezik, de a gondozásért a szülőnek térítési díjat kell fizetni.

A gyermekvédelmi törvény meghatározza azokat az eseteket, amikor a bölcsődei gondozásért sem lehet térítési díjat kérni. Ezek egy része – a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, tartósan beteg vagy fogyatékos, három vagy több gyermeket nevelő családban él, nevelésbe vették – megegyezik az ingyenes étkezésre jogosultak körével. A gondozásdíj-fizetési kötelezettség azoknál az ingyenes étkezésre jogosulttá váló, egy vagy két gyermeket nevelő családoknál fog várhatóan fennállni, ahol az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a minimálbér 130%-át, viszont nem is olyan alacsony, hogy a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülne.

13. Az ingyenes gyermekétkeztetéssel kapcsolatban mi a bölcsőde, az óvoda (a továbbiakban együtt: intézmény) feladata?

- Az intézményvezetőnek az ingyenes gyermekétkeztetés lehetőségéről és igénybevételenek módjáról tájékoztatnia kell a szülőket.
- Az intézménynek kell odaadnia a szülőknak az ingyenes gyermekétkeztetés igényléséhez szükséges nyilatkozatot; lehetőség szerint segítséget kell nyújtani a kitöltésben.
- Az intézmény gyűjti össze a szülői nyilatkozatokat, és az abban foglaltak alapján megállapítja az ingyenes gyermekétkeztetésre való jogosultságot. Az intézmény a szülői nyilatkozatban foglaltakat nem ellenőrzi, az abban foglaltak alátámasztására iratok, dokumentumok csatolására a szülőt nem kötelezheti.
- Az intézménynek célszerű felhívnia a szülők figyelmét, hogy ha a nevelési év során viszonyaikban változás következik be, azt jelentsék be (pl. testvér születése, jövedelmi helyzet változása). Az ingyenes gyermekétkeztetés a nevelési év során bármikor igényelhető.

14. Kell-e ellenőriznie az intézménynek a nyilatkozatban foglaltakat?

Nem, az intézmény az ingyenes gyermekétkeztetés igényléséhez leadott szülői nyilatkozatban foglaltakat nem ellenőrizheti, azt el kell fogadnia. Érdemes azonban felhívni a szülők figyelmét, hogy a nyilatkozatot büntetőjogi felelősségük tudatában kell megtenniük.

